

Arastırma Makalesi

Taraflar Konferansı (COP) Kararlarında Yerel Yönetimlerin Rolü: İklim Eyleminde Katkılar ve Politika Eğilimleri

The Role of Local Governments in the Decisions of the Conference of the Parties (COP): Contributions and Policy Trends in Climate Action

Emre EKİNCİ

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0002-5101-6059>

Makale Geliş Tarihi	Makale Kabul Tarihi
09.01.2024	19.02.2025

Öz

Bu çalışma, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamında düzenlenen Taraflar Konferansları (COP) kararlarında yerel yönetimlerin rolünü, katkılarını ve politika eğilimlerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada COP1'den COP26'ya kadar tüm konferansların ulaşılabilir toplam 66 karar belgesi incelenmiş ve "yerel yönetimler", "kent", "şehir" gibi kavramların iklim değişikliği bağlamındaki yansımaları analiz edilmiştir. COP26'dan COP29'a kadar olan konferanslar ise UNFCCC'nin resmi web sitesindeki bilgiler ışığında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, farklı COP toplantılarındaki karar metinleri analiz edilerek, yerel yönetimler ve kentlerle ilgili temaların hangi konferanslarda ne derece ele alındığı ve zaman içinde nasıl bir değişim gösterdiği; bu konferanslarda yerel yönetimlerin ve kentlerin iklim eylemindeki rolüne dair vurguların ortaya konulması, bu rollerdeki değişimi ve politika süreçlerindeki etkilerini analiz etmek amaçlanmaktadır. Elde edilen bulgular, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadelede artan önemini ve COP süreçlerindeki görünürlüğünü ve yerel yönetimlere ilişkin politikaların COP süreçlerinde hangi temalarda yoğunlaştığını ve bu temaların karar metinlerine nasıl yansıdığını detaylandırılmıştır. Özellikle 2015 Paris Anlaşması gibi dönüm noktalarının, yerel yönetimlerin rolü üzerindeki etkisi vurgulanmıştır. Sonuç olarak çalışma, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki önemini ortaya koymayı, COP kararlarının yerel düzeyde uygulanabilirliğini değerlendirmeyi ve gelecekteki süreçlere yönelik öneriler sunmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, araştırma bulguları, yerel yönetimlerin iklim eylemindeki katkılarının artırılması için bir yol haritası niteliğindedir.

Anahtar kelimeler: Yerel yönetimler, Taraflar Konferansları (COP), Kent, Sürdürülebilir Kalkınma, İklim değişikliği.

Abstract

This study aims to analyse the role, contributions and policy trends of local governments in the decisions of the Conferences of the Parties (COP) held under the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). In the study, a total of 66 decision documents of all conferences from COP1 to COP26 were analysed and the reflections of concepts such as 'local governments', 'city' and 'urban' in the context of climate change were analysed. The conferences from COP26 to COP29 were evaluated in the light of the information on the official website of UNFCCC. In this context, by analysing the decision texts of different COP meetings, it is aimed to analyse the extent to which the themes related to local governments and cities are addressed in which conferences and how they have changed over time; to reveal the emphasis on the role of local governments and cities in climate action in these conferences, to analyse the change in these roles and their effects on policy processes. The findings obtained detail the increasing importance of local governments in the fight against climate change and their visibility in the COP processes and the themes in which the policies related to local governments are concentrated in the COP processes and how these themes are reflected in the decision texts. In particular, the impact of turning points such as the 2015 Paris Agreement on the role of local governments is emphasised. As a result, the study aims to reveal the importance of local governments in the fight against climate change, to evaluate the applicability of COP decisions at the local level and to provide recommendations for future

Önerilen Atıf /Suggested Citation

Ekinci, E., 2025, Taraflar Konferansı (COP) Kararlarında Yerel Yönetimlerin Rolü: İklim Eyleminde Katkılar ve Politika Eğilimleri, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 60(1), 496-508.

processes. In this context, the research findings are a road map for increasing the contribution of local governments in climate action.

Key words: *Local governments, Conferences of Parties (COP), Urban, Sustainable Development, Climate change.*

1. Giriş

Hava, bir yerde herhangi bir anda yaşanan ya da gözlenen atmosfer olaylarının tümü olarak tanımlanmaktadır. İklim ise, bir bölgedeki hava koşullarının uzun yıllar boyunca gözlenen ortalama özelliklerini ifade etmektedir. Bunun yanında, hava olaylarının ne sıklıkla yaşandığı, aşırı hava olaylarının şiddeti ve değişkenliği gibi unsurlar da iklim tanımının bir parçasını oluşturmaktadır (Türkeş, 2001). Hava olaylarında ve küresel sıcaklıklarda meydana gelen önemli değişikliklerle karakterize edilen iklim değişikliği olgusu, çağımızın en acil çevre sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde (BMİDÇS) iklim değişikliği, "uzun vadede iklimde görülen doğal değişimlerle birlikte, insan faaliyetlerinin atmosferin bileşimini bozması sonucu ortaya çıkan değişiklikler" olarak tanımlanmaktadır (UNFCCC, 1992). İklim değişikliği, günümüzün en büyük sorunlarından biri olarak öne çıkmaktadır (Tuğaç, 2022). İklim değişikliğinin nedenleri arasında; fosil yakıtların yakılması, ormansızlaşma ve seri üretim gibi insan faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazlarının artışı bulunmaktadır. Sera gazları, metan (CH₄), karbondioksit (Co₂) ve nitrik oksit (N₂O) gibi gazlardan oluşur. Bu gazlar güneşten gelen ısıyı hapseder ve sera etkisi olarak bilinen ısınma etkisine neden olmaktadır (Amundsen, Berglund ve Westskog, 2010). Gezegenimizi ekosistemleri ayakta tutacak kadar sıcak tutarak üzerindeki yaşam için gerekli olan bu doğal süreç, insan kaynaklı emisyonlarla yoğunlaşarak küresel ısınmaya ve iklim değişikliğine yol açmaktadır. İklim değişikliği, doğal çevreyi ve toplumu her yönüyle etkilediği için geniş ve çeşitli sonuçlara sahiptir (Ekinci ve Ökde, 2021). Küresel olarak, ortalama sıcaklıkların arttığına tanık olunmaktadır. Son birkaç on yıl, yüzyılların en sıcak günleri de yaşanmıştır. Bu ısınma, kutuplardaki buzulların erimesi, yükselen deniz seviyeleri ve kasırgalar, sıcak hava dalgaları, kuraklıklar ve seller gibi gittikçe ciddileşen hava olayları dahil olmak üzere bir dizi çevresel etkiyi tetiklemiştir (Tuğaç, 2022). Bu değişiklikler yalnızca doğal ekosistemler için bir tehdit oluşturup biyolojik çeşitlilik kaybına ve habitat tahribatına yol açmakla kalmaz, aynı zamanda insan sağlığı, tarım, su kaynakları ve altyapı üzerinde de derin etkiler yaratmaktadır (Bauer, Feichtinger ve Steurer, 2012). Günümüzde insanların çoğunluğunun kentlerde yaşadığı, önümüzdeki yıllarda da bu oranın artacağı (UN, 2025) göz önünde bulundurulduğunda ise kentsel alanların iklim değişikliğinin sonuçlarına olan kırılganlığı gündeme gelmektedir.

Şehirler, yeryüzünün buzsuz alanlarının yalnızca %1'ini kaplamaktadır ancak çevre üzerinde büyük etkiler yaratmaktadır. Bu etkilerin en önemlisi, ekonomik ve sosyal sonuçları da olan iklim değişikliğidir. Kentsel alanlar iklim değişikliğine karşı benzersiz zorluklarla karşı karşıyadır. Kentsel alanlar; binaların, yolların ve diğer kentsel altyapının güneş ısınısını daha fazla yansıtıp yaydığı kentsel ısı adası etkisi nedeniyle kırsal alanlara göre daha yüksek sıcaklıklara maruz kalma eğilimindedir (Baş ve Partigöç, 2023). Sera gazı salımları bugünkü düzeyde ya da daha yüksek seviyelerde devam ederse, dünyanın daha da ısınması kaçınılmaz görünmektedir. Bu durum, 21. yüzyılda, 20. yüzyılda yaşananlardan çok daha büyük ve köklü değişimlere yol açabilecektir. İnsan faaliyetlerinden kaynaklanan ısınma ve deniz seviyesindeki yükselme, sera gazı salımları tamamen dursa bile, iklim sisteminin karmaşıklığı ve yavaş tepkisi nedeniyle yüzyıllarca sürebilmektedir. Bu da toplumlar üzerinde ciddi etkiler yaratarak, kalkınma ve refah yolunda büyük zorluklara neden olabilecektir (Türkeş, 2008).

İklim değişikliğinin artan etkileri, dünya çapında kentsel alanlar için büyük sorunlar teşkil etmekte ve yönetimin her düzeyinden acil ve etkili yanıtlar alınmasını gerektirmektedir. Özellikle yerel yönetimler bu mücadelenin ön saflarında yer almaktadır (Parlak ve Partigöç, 2022). Kentler, yurttaşları ısınan bir gezegenin zararlı etkilerine karşı koruma konusunda kritik bir sorumluluk taşımaktadır. Kentsel alanlar genişlemeye devam ettikçe, yalnızca küresel sera gazı emisyonlarına önemli ölçüde katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda artan sıcaklıklardan ve düzensiz hava koşullarından artan sel ve su kıtlığına kadar değişen iklim değişikliği etkilerinin de ağır yüküyle karşı karşıya kalmaktadır. Bu zorluklar, şehirlerin emisyonları azaltırken aynı zamanda iklimle ilgili tehditlere karşı dayanıklılığı artıran kapsamlı iklim stratejilerini benimsemelerinin acil ihtiyacının altını çizmektedir.

Yerel yönetimler, hizmet ettikleri topluluklara yakınlıkları nedeniyle bu çabalara öncülük etme konusunda benzersiz bir konuma sahiptir (Yaylı ve Pustu, 2008). Hepsi de iklim eylemi için kilit alanlar olan kentsel planlamayı, bina mevzuatını, ulaşımı ve enerji tüketimini önemli ölçüde etkileyebilecek politika ve düzenlemeleri uygulama yetkisine sahiptirler. Ayrıca yerel yönetimler, yenilikçi çözümler geliştirmek ve iklim eylemi için kaynakları harekete geçirmek amacıyla kamu ve özel sektör, akademi ve sivil toplum arasında iş birliklerini teşvik edebilir (Aall, 2012). Ancak oynadıkları kritik role rağmen yerel yönetimler sıklıkla sınırlı mali kaynaklar, teknik uzmanlık eksikliği ve yetersiz yasal çerçeveler gibi engellerle karşılaşmaktadır (Ulusoy

ve Topal, 1997). Bu ise onların etkili iklim adaptasyonu ve azaltım stratejilerini uygulama yeteneklerini engellemektedir.

İklim değişikliği gibi küresel bir sorunla mücadelede ilk adımlar, 1992 yılında Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde düzenlenen tarihi konferansta atılmıştır (UN, 1992). "Dünya Zirvesi" olarak anılan bu büyük buluşmada, Birleşmiş Milletler öncülüğünde "Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC)" kabul edilmiştir. Bu sözleşme, ülkeleri iklim değişikliğiyle mücadelede ortak bir çatı altında bir araya getiren önemli bir dönüm noktası olmuştur. 1994 yılında yürürlüğe giren sözleşme, her yıl düzenlenen Taraflar Konferansı (COP) ile iklim değişikliğiyle ilgili küresel çabaları şekillendirmeye ve yönlendirmeye devam etmektedir. Bu çalışma, 1995 yılından günümüze kadar hemen hemen her yıl düzenlenen Taraflar Konferanslarında iklim değişikliği ve yerel yönetimler ilişkisine ne derece değinildiği ve önem verilme sürecinin kronolojik analizini yapmayı; yerel yönetimlerin hem iklim değişikliğinin nedenlerini azaltmak hem de etkilerine uyum sağlamak için kullanabileceği stratejilerin kapsamlı bir analizini sunarak bu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Sürdürülebilir kentsel planlama ve enerji kullanımı yoluyla sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik çabaları, yeşil altyapının güçlendirilmesi ve su yönetiminin iyileştirilmesi gibi kentsel dayanıklılığı artırmaya yönelik önlemlerle birleştiren entegre bir yaklaşım savunulmaktadır.

2. COP Süreçleri ve Yerel Yönetimlerin Rolüne Dair Akademik Çalışmalar

UNFCCC'nin resmi web sitesindeki COP karar metinlerinin ve özet belgelerin yanı sıra birçok akademik çalışma, UNFCCC ve COP toplantıları çerçevesinde şekillenen iklim politikalarının çok boyutlu etkilerini değerlendirmektedir. Satheesh (2024) tarafından ele alınan "UNFCCC Meeting of Conference of the Parties, COP 28 Takeaways" adlı çalışma, uluslararası karar alıcıların yeni politika yaklaşımlarını ortaya koyarken, UNFCCC'i destekleyen mekanizmaların önemine vurgu yapmıştır. Benzer şekilde, Varyvoda (2024), beslenme ve iklim ilişkisini derinlemesine inceleyerek, çevre dostu tarımsal uygulamaların Taraflar Konferanslarını destekleyen kilit alanlardan biri olduğunu belirtmiştir.

Biyoçeşitlilik üzerine odaklanan Beaudoin ve Chaloux (2024), COP kararlarının yerel ve küresel düzeyde uygulanabilirliğine dair yeni bir kavramsal çerçeve sunarak bu alanda literatüre önemli katkılar sağlamıştır. Diğer yandan, Dommnich ve Bruhn (2024), çok taraflı iklim müzakerelerindeki psikososyal grup dinamiklerini analiz ederek, bu dinamiklerin iklim politikalarını nasıl etkilediğini tartışmıştır. Tarımsal politikaların COP sürecine entegrasyonunu ele alan Graddy-Lovelace, Brock ve Jain (2024), gıda ve arazi kullanımının iklimle olan kesişim noktalarını tartışmış, bu kesişimlerin küresel iklim hedeflerine etkisini değerlendirmiştir.

Eikelboom, Esteve-Del-Valle ve Nissim'in "Learning From Climate Change News: Is The World On The Same Page?" makalesi, farklı ülkelerdeki haber medyasının iklim değişikliğini nasıl ele aldığını incelemektedir. Araştırma, medyanın farklı siyasi ve toplumsal bağlamları nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır (Eikelboom ve ark., 2024). Chopra ve arkadaşlarının "Revisiting the EKC framework" çalışması, en yüksek karbon emisyonuna sahip ülkelerde ekonomik faktörlerin çevresel etkilerini analiz etmektedir. Bu çalışma, karbon ayak izini azaltma stratejilerine dair önemli politika önerileri sunmaktadır (Chopra, Rehman, Yadav ve Bhardwaj, 2024).

Jain tarafından ele alınan "Policy reforms initiated for supply of critical minerals in India" başlıklı çalışma, kritik minerallerin modern teknolojilerdeki önemini ve bu alandaki Hint politikalarını incelemektedir. Çalışma, düşük karbon teknolojilerine olan ihtiyacı vurgulamaktadır (Jain, 2024). Molenaar'ın "The Central Arctic Ocean Fisheries Agreement and Arctic Indigenous peoples" makalesi, Arktik yerli halklarının merkezinde bulunduğu bir balıkçılık anlaşmasını değerlendirmektedir. Çalışma, bu toplulukların görülmeyen yönlerine dikkat çekmektedir (Molenaar, 2024).

Dannecker ve Giannone'un "Learning from Practice to Teach for Practice" makalesi, uluslararası iklim müzakerecileri için geliştirilen bir eğitim sürecini anlatmaktadır. Yazarlar, bu eğitim programının öğretici yönlerini vurgulamaktadır (Dannecker ve Giannone, 2024). Mroué ve arkadaşlarının "A Quadratic Static Game Model for Assessing the Impact of Climate Change" başlıklı çalışması, iklim değişikliğinin etkilerini oyun teorisi modeliyle incelemektedir. Bu model, ekonomik faydalar ve iklim hasarı arasındaki dengeleri analiz etmektedir (Mroue Mroue, Couthures, Lasaulce ve Morarescu, 2024).

Kolmas'ın "Reversing climate leadership" başlıklı makalesi, AB'nin COP27'deki liderlik stratejisini ele almaktadır. Çalışma, kayıp ve zarar fonunun kuruluşu üzerine derinlemesine bir inceleme sunmaktadır (Kolmas, 2024). Darby ve arkadaşlarının "Stocktaking Global Warming - The Outcomes Of The 2023 Dubai Climate Summit (COP28)" makalesi, COP28'in çıktılarını ve sera gazı azaltım stratejilerini incelemektedir. Bu makale, fosil yakıtlardan uzaklaşma ve yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması gerekliliğine odaklanmıştır (Darby, Hammond ve Wu, 2024).

Yeh ve Loizeaux'un "China at COP27: CBDR, National Sovereignty, And Climate Justice" makalesi, Çin'in iklim adaletine dair çelişkili yaklaşımlarını irdelemektedir. Makale, COP27'nin müzakere sürecine dair

kapsamla bir analiz sunmaktadır (Yeh ve Loizeaux, 2024). Shuranova'nın "Discourses of Russia's Policies Within the UNFCCC Conference of the Parties" makalesi, Rusya'nın COP toplantılarındaki politik söylemlerini incelemektedir. Bu çalışma, Paris Anlaşması sonrası Rusya'nın iklim politikalarındaki gelişmeleri ele almaktadır (Shuranova, 2024). Sadioğlu ve Ağıralan (2020) ise Madrid'de düzenlenen COP 25'in iklim değişikliğiyle mücadele kapsamındaki çıktılarını değerlendirerek, konferansın beklentileri tam anlamıyla karşılayamadığını ve birçok kritik meselenin bir sonraki konferansa bırakıldığını belirtmiştir.

Bu çalışmalar, iklim değişikliği ve çevresel yönetim alanındaki teorik ve pratik katkılarıyla dikkat çekmektedir. Özellikle COP ekseninde gelişen politika ve stratejiler hem ulusal hem de küresel düzeyde daha etkili yönetim mekanizmalarının gerekliliğine işaret etmektedir. Aynı zamanda COP toplantılarının sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerini anlamak için bir rehber sunmaktadır. UNFCCC'nin çok boyutlu etkilerini ele alan bu çalışmalar, gelecekteki politika yapım süreçleri için önemli bir referans oluşturmaktadır. Özellikle, tarımsal uygulamalar, biyoçeşitlilik stratejileri ve psikososyal dinamiklerin birleştirici etkisi, bu literatürün temel çıktılarından bazılarıdır. Ancak, mevcut literatürde Taraflar Konferansları ile yerel yönetimler arasındaki ilişki ayrıntılı bir şekilde incelenmemiştir. Bu eksiklik, özellikle yerel yönetimlerin iklim politikalarını hayata geçirme konusundaki kritik rolü dikkate alındığında, ilerleyen araştırmalarda önemli bir odak noktalarından biri olmalıdır. Bu çalışma, tam da bu eksikliği doldurmayı hedeflemekte ve Taraflar Konferansları ile yerel yönetimler arasındaki ilişkileri ayrıntılı bir şekilde inceleyerek bu alanda önemli bir katkı sunmayı amaçlamaktadır.

3. COP1'den COP29'a Yerel Yönetimlerin İzini Sürmek: Veri Kaynakları ve Analiz Yöntemi

Bu çalışma, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamında düzenlenen Taraflar Konferansı (COP) kararlarında yerel yönetimlerin ve kentlerin nasıl ele alındığını anlamayı amaçlayan nitel ve betimleyici bir araştırmadır. Çalışmada, özellikle karar metinlerinde yer alan ifadeler üzerinden ilerlenmiş, doğrudan içerik çözümlemesi yapılmıştır. Yani, metinlerde geçen "yerel yönetimler", "kent" ve "şehir" gibi kavramların hangi bağlamda kullanıldığı incelenmiş; ancak ayrıntılı bir kodlama veya tematik çözümleme yoluna gidilmemiştir.

3.1. Veri Kaynakları

Araştırmanın temel veri setini, COP1 (1995) ile COP26 (2021) arasında kabul edilen toplam 66 karar metni oluşturmaktadır. Bu belgeler, UNFCCC'nin resmi internet sitesinden ulaşılabilir ve kamuya açık metinlerdir. Ayrıca, COP27 (2022), COP28 (2023) ve COP29 (2024) toplantılarına ilişkin henüz nihai karar metinleri yayımlanmadığı için, UNFCCC'nin resmi özet raporları, karar taslakları ve basın açıklamaları temel alınarak değerlendirme yapılmıştır.

3.2. Araştırma Yöntemi ve Uygulama Süreci

Araştırma sürecinde temel olarak karar metinlerinde geçen ifadelerin tespiti ve bunların anlam bağlamında değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Çalışmada önceden belirlenen bir kodlama şeması oluşturulmamış; bunun yerine, karar metinleri doğrudan ve bütüncül bir bakış açısıyla okunarak, yerel yönetimler ve kentlere yapılan göndermeler ortaya çıkarılmıştır.

Bu süreçte özellikle şu sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır:

- Yerel yönetimler ve kentlere doğrudan ya da dolaylı atıflar var mı?
- Bu atıflar hangi bağlamlarda (örneğin; iklim değişikliğine uyum, finansman, kapasite geliştirme, teknoloji transferi) yapılmış?
- Zaman içinde bu ifadelerin sıklığında ve niteliğinde bir değişim var mı?

Bu yaklaşımla, her karar metni bağımsız ve dikkatli bir biçimde incelenmiş; özellikle vurgulanan kavramlar, karar metninin ilgili bölümleriyle birlikte not edilmiştir. Dolayısıyla çalışma, doğrudan metinlere sadık kalarak, kararların içinde yer alan yerel yönetimlere ilişkin ifadeleri görünür kılmayı amaçlamaktadır.

3.3. Zaman İçindeki Değişimin İzlenmesi

Çalışmada, Taraflar Konferansı kararlarının zaman içinde nasıl bir gelişim gösterdiğini daha iyi analiz edebilmek için sürece üç temel dönem üzerinden bakılmıştır:

1. 1995-2004: Yerel yönetimlerin ve kentlerin iklim müzakerelerinde henüz çok az görünür olduğu erken dönem.
2. 2005-2014: Yerel yönetimlerin, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum konularında yavaş yavaş anılmaya başlandığı geçiş dönemi.
3. 2015-2024: Paris Anlaşması sonrası, yerel yönetimlerin iklim politikalarının merkezine oturduğu ve daha belirgin roller üstlendiği dönem.

Bu dönemlendirme sayesinde, COP kararlarının evrimi ve yerel yönetimlere yüklenen rollerin nasıl değiştiği adım adım izlenebilmiştir.

3.4. Sınırlılıklar

Araştırmanın bazı doğal sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle, COP27, COP28 ve COP29 gibi yakın dönem toplantılarına ilişkin değerlendirmeler, henüz tüm resmi karar metinleri yayımlanmadığı için, UNFCCC'nin paylaştığı özetler ve resmi açıklamalara dayandırılmıştır. Ayrıca, bu çalışmada yalnızca karar metinleri ve resmi belgeler incelenmiş, COP sürecine paralel yürütülen yan etkinlikler, sivil toplum katkıları ve deklarasyonlar kapsama alınmamıştır.

Bununla birlikte, çalışma yerel yönetimler ve kentlerin COP kararlarındaki görünürlüğüne dair tarihsel ve kapsamlı bir çerçeve sunmayı amaçladığı için, bu sınırlılıkların araştırmanın genel hedefini zedelediği düşünülmektedir.

Araştırmada yerel yönetimlerin iklim değişikliği bağlamındaki rollerinin hangi temalar çerçevesinde ele alındığını ve bu temaların politika süreçlerine etkisini analiz etmeye yönelmiştir. Bu kapsamda, analiz edilen belgelerden elde edilen bulgular, yerel yönetimlerin COP kararlarında giderek artan görünürlüğünü ortaya koymakta ve özellikle Paris Anlaşması gibi dönüm noktalarının bu süreçteki etkilerini vurgulamaktadır. Araştırmanın temel amacı yerel yönetimlerin COP süreçlerindeki konumunu daha iyi anlamak ve iklim değişikliği ile mücadelede bu aktörlerin önemini detaylandırarak gelecekteki politika önerilerine katkı sağlamaktır. Elde edilen bulgular, yerel yönetimlerin iklim eylemindeki katkılarını artırmak için bir yol haritası niteliği taşımaktadır.

4. COP1'den COP29'a Yerel Yönetimlerin Güçlenen Rolü: Küresel Kararlardan Yerel Eyleme

Taraflar Konferansları (COP'lar), hükümlerinin uygulanmasını gözden geçirmek ve teşvik etmek için anlaşmalar tarafından kurulan hükümetler arası toplantılardır. COP'lara ilişkin literatür sınırlıdır ve neredeyse yalnızca çok taraflı çevre anlaşmalarına dayanmaktadır (Rioseco, 2023). COP süreci yerel yönetimlerin uluslararası çevre politikalarındaki rolünü önemli ölçüde şekillendirmiştir. Bilinçli bir şekilde oluşturulan aşağıdaki başlıkların genel bulguları, yerel yönetimlerin iklim değişikliği mücadelesindeki artan önemini vurgulamaktadır.

Yerel yönetimlerin iklim değişikliği politikalarındaki kritik rollerine dair bulgular, Paris Anlaşması sonrası daha belirgin hale gelmiştir. Örneğin, COP kararları yerel düzeyde iklim eylemini teşvik ederek, yerel yönetimlerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasını desteklemiştir. Özellikle finansman ve teknoloji transferine yönelik düzenlemeler, yerel projelerin uygulanabilirliğini artırmıştır. Yerel düzeydeki projelerle uyum süreçlerinin desteklenmesi, dayanıklılık artırıcı stratejilerin benimsenmesi ve yerel toplulukların iklim politikalarına aktif katılımı, COP süreçlerinde sıkça vurgulanmıştır.

Ayrıca, COP27 ve sonrasında, yerel yönetimlerin yeşil altyapının geliştirilmesi, enerji verimliliğinin artırılması ve karbon ayak izinin azaltılmasına yönelik inisiyatiflerde liderlik ettiği görülmüştür. Bu süreç, şehirlerin yalnızca iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmekle kalmayıp, aynı zamanda küresel hedeflere ulaşılmasında öncü bir rol üstlenmesini sağlamıştır.

Yerel yönetimlerin bu konferanslar aracılığıyla daha görünür hale gelmesi, politika yapıcılarının iklim değişikliğiyle mücadelede yerelin gücünü anlamasına ve desteklemesine olanak tanımıştır. Bu bulgular, iklim kriziyle mücadelede yerelden başlayarak küresele yayılan bir dayanışmanın önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

4.1. 1995-2004: İklim Diplomasisinde Yerel Yönetimlerin Sınırlı Etkisi

İklim değişikliği mücadelesi başlangıçta uluslararası ve ulusal düzeyde ele alınmıştır. Yerel yönetimlerin sesi, ilk yıllarda toplantı salonlarına pek yansımamıştır. Şehirlerin nasıl etkilenebileceği veya mahallelerin iklim değişikliğiyle nasıl başa çıkacağı gibi konular konuşulmamıştır. Ancak bu durum, altyapı yatırımları, finansman ve teknoloji transferi gibi dolaylı etkilerle küçük de olsa yerel uygulamalara zemin hazırlamıştır.

1995'te Berlin'de düzenlenen COP1, uluslararası iş birliği ve karbon emisyonlarının azaltılması konusunda önemli adımlar atarken, yerel yönetimlere veya kentlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki rollerine doğrudan değinmemiştir. Ancak, Berlin Mandası gibi kararlarla, gelişmiş ülkelerin emisyon azaltma sorumlulukları gündeme gelmiş, bu da yerel düzeydeki etkilerin uzun vadede tartışılmasının zeminini hazırlamıştır (UNFCCC, 1995). 1996'da Cenevre'de gerçekleştirilen COP2, ulusal politikaların güçlendirilmesine odaklanmış; kentler, yerel topluluklar ve şehir yönetimleri gibi konular yine gündeme gelmemiştir. Ancak bu dönemde atılan adımlar, Kyoto Protokolü gibi bağlayıcı anlaşmaların yolunu açmıştır (UNFCCC, 1996).

1997'de Kyoto'da düzenlenen COP3, Kyoto Protokolü'nün kabul edilmesiyle dönüm noktası olmuş, ancak yerel yönetimlerin rolü belirsiz kalmıştır. İklim değişikliğinin etkileri genellikle ulusal politikalar üzerinden ele alınmış, yerelde uygulanacak çözümlerin önemi henüz tam anlamıyla kavranmamıştır (UNFCCC, 1997). Buenos Aires'teki COP4 (1998), Kyoto Protokolü'nün hayata geçirilmesine odaklanmış ve uluslararası iş birliği mekanizmalarını detaylandırmıştır. Ancak, yerel yönetimler ve kent yönetimleri bu süreçte yalnızca dolaylı biçimde ele alınmıştır (UNFCCC, 1998).

1999'da Bonn'da gerçekleştirilen COP5, kapasite geliştirme ve teknoloji transferine vurgu yaparken, yerel düzeydeki uygulamalara doğrudan yer vermemiştir. Buna karşın, bu tür çabaların, kentlerin altyapısını iyileştirme ve uyum mekanizmalarını destekleme potansiyeli taşıdığı açıktır (UNFCCC, 1999). Lahey'de düzenlenen COP6 (2000), yine ulusal ve uluslararası düzeyde anlaşmazlıklarla şekillense de yerelde uygulanabilecek projelere yönelik finansman ve kapasite geliştirme girişimlerine zemin hazırlamıştır (UNFCCC, 2000).

COP7 (2001, Marrakeş), Marrakeş Anlaşmalarıyla kapasite geliştirme ve teknoloji transferini vurgulamış, ancak yerel yönetimlerin rolünü yalnızca dolaylı şekilde gündeme getirmiştir. Sürdürülebilir kalkınma ve uyum mekanizmalarının yerel topluluklar tarafından uygulanabileceği belirtilmiştir (UNFCCC, 2001). COP8 (2002, Yeni Delhi), Delhi Bakanlar Bildirgesi ile sürdürülebilir kalkınma ve iklim değişikliği arasındaki ilişkiyi ön plana çıkarırken, yerel yönetimlere dair doğrudan bir vurgu yapmamış; ancak bu düzeydeki uygulamaların önemine işaret etmiştir (UNFCCC, 2002).

2003'te Milano'da düzenlenen COP9, Kyoto Protokolü'nün uygulanması ve uyum mekanizmalarının geliştirilmesine odaklanmıştır. Yerel yönetimlere doğrudan değinilmese de, adaptasyon ve kapasite geliştirme süreçleri, yerel düzeydeki eylemleri destekleyecek bir çerçeve sunmuştur (UNFCCC, 2003). Buenos Aires'te gerçekleştirilen COP10 (2004), uyum ve etkilerin azaltılmasına dair Buenos Aires Eylem Programı'nı ön plana çıkarmış, ancak yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadelesine dair dolaylı yaklaşımlar benimsemiştir (UNFCCC, 2004).

Tüm bu konferanslar, yerel yönetimlerin ve kentlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki önemini tam anlamıyla ortaya koymamış olsa da ulusal ve uluslararası politikaların yerel düzeyde uygulamaya geçirilmesinin zeminini hazırlamıştır. Yerel yönetimlerin kapasitelerinin artırılması ve uyum projelerinin desteklenmesi, bu konferanslarda tartışılan politikaların uzun vadede yerel topluluklarla buluşmasını sağlamıştır. Günümüzde, şehirlerin ve yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki kritik rolü daha fazla kabul görmektedir.

4.2. 2005-2014: Çok Düzeyli İklim Yönetişiminde Yerel Aktörlerin Güçlenmesi

Cancun'daki COP16 toplantısı, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadelede bir fark yaratabileceğini gösteren ilk dönüm noktasıydı. Yerel düzeyde su yönetimi, taşkın önleme veya dayanıklı tarım projelerinin iklim değişikliğinin etkilerini nasıl hafifletebileceği fark edilmeye başlandı. Ancak bu süreç, "yerel yönetimlerin neden önemli olduğu" fikrinin henüz uluslararası düzeyde yeterince kabul görmediği bir dönemdir.

Kanada'nın Montreal şehrinde düzenlenen COP11 (2005), Kyoto Protokolü'nün ilk değerlendirme dönemini başlatarak adaptasyon, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme gibi konuları ön plana çıkarmıştır. Bu süreçler, yerel düzeyde uygulanabilecek politikaların temelini oluşturmuş, ancak yerel yönetimlere doğrudan atıfta bulunulmamıştır (UNFCCC, 2005). Benzer şekilde, Kenya'nın Nairobi kentindeki COP12 (2006) de finansal mekanizmaları tartışırken, yerel toplulukların bilgi ve katılımının uyum projelerinde önemini dolaylı olarak vurgulamıştır (UNFCCC, 2006).

COP13 (2007), Endonezya'nın Bali kentinde gerçekleşmiştir. Bali Eylem Planı ile sürdürülebilir kalkınma ve adaptasyon çalışmalarını güçlendirme çağrısında bulunmuş, ancak kent yönetimlerine doğrudan odaklanmamıştır. Buna karşın, yerel toplulukların sürece dahil edilmesi ve kapasitelerinin artırılması gerekliliği açıkça ifade edilmiştir (UNFCCC, 2007). Polonya'nın Poznan şehrindeki COP14 (2008), çevresel sürdürülebilirlik için teknoloji transferi ve finansal destek mekanizmalarını geliştirerek yerel düzeyde iklim eylemlerine zemin hazırlamıştır (UNFCCC, 2008).

Danimarka'nın Kopenhag şehrinde düzenlenen COP15 (2009), Kopenhag Yeşil İklim Fonu gibi girişimlerle yerel toplulukların dayanıklılığını artırmayı hedeflemiş, ancak doğrudan yerel yönetimlere atıfta bulunulmamıştır (UNFCCC, 2009). COP toplantılarına ilişkin değerlendirmeler genellikle nihai anlaşmada verilen taahhütlere odaklanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, 2015 Paris konferansı göreceli bir başarı olarak öne çıkarken, 2009 Kopenhag COP'u bir başarısızlık ya da en iyi ihtimalle "ileriye doğru atılmış küçük bir adım" olarak değerlendirilmiştir (Parker, Karlsson, Hjerpe ve Linn, 2012, s. 284).

Meksika'nın Cancun kentindeki COP16 (2010) ise bu eğilimi değiştirerek, yerel yönetimlerin adaptasyon stratejilerinde aktif bir rol üstlenmesi gerektiğini vurgulamış ve Cancun Adaptasyon Çerçevesi ile yerel düzeyde dayanıklılık artırıcı projelere güçlü bir temel sunmuştur (UNFCCC, 2010).

Güney Afrika'nın Durban şehrinde gerçekleşen COP17 (2011), Yeşil İklim Fonu'nun kurulmasıyla yerel projelerin finansmanına olanak sağlamış; ulusal adaptasyon planlarının yerel düzeyde uygulanmasını dolaylı olarak desteklemiştir (UNFCCC, 2011). Katar'ın Doha kentindeki COP18 (2012) ise ulusal planların yerel uygulamalara entegrasyonunun önemini dile getirerek, yerel toplulukların sürece dahil edilmesi gerekliliğini vurgulamıştır (UNFCCC, 2012).

Polonya'nın Varşova şehrinde düzenlenen COP19 (2013), Varşova Uluslararası Kayıp ve Zarar Mekanizması ile adaptasyon süreçlerini desteklerken, REDD⁺ mekanizması aracılığıyla yerel toplulukların orman yönetimi projelerine katılımını teşvik etmiştir (UNFCCC, 2013). Peru'nun Lima şehrindeki COP20 (2014) ise Lima İklim Eylemi Çağrısı ile yerel yönetimlerin adaptasyon ve dayanıklılık projelerine katkı sağlayacak ulusal katkı beyanlarının temelini atmıştır (UNFCCC, 2014).

Bu konferanslar, doğrudan yerel yönetimlere odaklanmamış olsa da alınan kararlarla yerel düzeyde uygulanabilir politikaların temelini oluşturmuştur. Kapasite geliştirme, finansal destek ve teknoloji transferi, kentlerin ve yerel toplulukların iklim değişikliğiyle mücadelede daha etkin roller üstlenmesine olanak tanımış; yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma stratejilerine dolaylı destek sunmuştur.

4.3. 2015-2024: Paris Anlaşması Sonrası Yerel Yönetimlerin İklim Politikalarındaki Yükselişi

Paris Anlaşması ile odaklanılan alanlar değişmiştir. COP21, yerel yönetimlerin küresel iklim hedeflerine ulaşmada kritik bir role sahip olduğunu resmen kabul etmiştir. Şehirler, karbon emisyonlarının azaltılmasında, yenilenebilir enerji projelerinde ve sürdürülebilir ulaşım sistemlerinde liderlik etmeye başlamıştır. Dünya, artık şehirlerin iklim krizine yanıt veren liderler olarak görüldüğü bir çağa girmiştir.

COP27'de ise şehirlerin emisyon azaltımındaki liderliği vurgulanmıştır. Şehirlerin binalarda enerji verimliliği sağlaması, yeşil alanlar oluşturması ve daha dayanıklı topluluklar inşa etmesi gerektiği açıkça ifade edilmiştir. COP29'da ise şehirlerin, "Dayanıklı ve Sağlıklı Şehirlere Çok Sektörlü Eylem Yolları" girişimi ile küresel mücadeledeki yeri perçinlenmiştir.

2015 yılında Paris'te düzenlenen COP21, yerel yönetimler ve kentlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki rollerinin açıkça kabul edildiği bir dönüm noktası olmuştur. Paris Anlaşması, iklim değişikliğiyle mücadelede yerel düzeydeki aktörleri stratejik ortaklar olarak görerek, ulusal katkı beyanlarının (NDC) hazırlanması ve uygulanmasında alt ulusal yönetimlerin kritik rolünü vurgulamıştır. Yerel toplulukların katılımını güçlendiren, adaptasyon ve dayanıklılık stratejilerinin yerel düzeyde uygulanmasını hedefleyen bu anlaşma, yerel yönetimleri iklim değişikliği politikalarının merkezine yerleştirmiştir (UNFCCC, 2015). IPCC'nin 2021 raporuna göre, Paris İklim Anlaşması'nın temel hedefi, küresel sıcaklık artışını 2°C'nin altında tutmak ve mümkünse bunu 1,5°C ile sınırlamaktır. Ancak bu hedefe ulaşılamazsa, sıcaklık artışlarının özellikle yüksek nem oranına sahip bölgelerde rekor seviyelere ulaşacağı, daha kuru bölgelerde ise artışların daha sınırlı kalacağı tahmin edilmektedir. Bu durum, farklı bölgelerde iklim değişikliğinin etkilerinin eşitsiz bir şekilde hissedileceğini ortaya koymaktadır (IPCC, 2021). Ayrıca bu anlaşma, Kyoto Protokolü'nden farklı bir yaklaşım sergileyerek daha esnek ve kapsayıcı bir iklim rejimi benimsemiştir. Paris Anlaşması, yalnızca karbon salınımını azaltmaya odaklanmakla kalmaz; aynı zamanda insan hakları, göç, yerel yönetimler, kentler, özel sektör, uyum, finans, okyanuslar gibi pek çok farklı alanı da içine alan geniş bir strateji ortaya koymaktadır. Bu yönüyle, çevre sorunlarına bütüncül bir bakış açısı sunarak çeşitli kesimlerin ortak hareket etmesine olanak tanımaktadır (Kalkınma Bakanlığı, 2018).

2016 yılında Marakeş'te gerçekleştirilen COP22, Paris Anlaşması'nın uygulanabilirliğine odaklanırken, yerel toplulukların uyum mekanizmalarındaki rolüne dair tartışmaları derinleştirmiştir. Yerel yönetimlerin adaptasyon planlarında ve ulusal stratejilerin yereldeki uygulamalarında üstleneceği rol, bu konferansta dolaylı olarak desteklenmiştir. Finansman ve teknoloji transferi gibi mekanizmalar, yerel düzeydeki projelerin sürdürülebilirliğine yönelik umut verici adımlar olarak öne çıkmıştır (UNFCCC, 2016).

2017'de Bonn'da gerçekleşen COP23, Fiji'nin liderliğinde Talanoa Diyaloğu gibi kapsayıcı yaklaşımlar sunarak, yerel yönetimlerin ve toplulukların bilgi ve deneyimlerini iklim değişikliği mücadele süreçlerine entegre etmeyi amaçlamıştır. Yerel halkların geleneksel bilgisi ve deneyimleri, sürdürülebilir çözümler geliştirilmesi için temel bir kaynak olarak ele alınmıştır (UNFCCC, 2017). Bu süreç, ulusal politikalarla yerel uygulamaların uyumunu güçlendiren bir köprü kurma hedefini taşımıştır.

Polonya'nın Katowice şehrinde düzenlenen COP24 (2018), tüm Tarafların "küresel sıcaklık artışlarını 2 santigrat derecenin çok altında sınırlama çabalarını sürdürmek için ulusal olarak belirlenen katkılar yoluyla ellerinden gelen çabayı göstermelerini" zorunlu kılmıştır. Kasım 2018 itibarıyla, 185 UNFCCC üyesi anlaşmayı imzalamış ve 184'ü anlaşmaya taraf olmuştur (Cozier, 2019). COP24, Paris Anlaşması'nın uygulanmasını kolaylaştıran Katowice İklim Paketi'ni kabul ederek, yerel topluluklar ve yerli halkların iklim değişikliğiyle mücadeledeki katkılarını artırmayı hedefleyen adımlar atmıştır (UNFCCC, 2018). Yerel ve yerli halklar platformu, bilgi paylaşımı ve dayanıklılık artırma stratejileri için bir mekanizma olarak kurulmuş, yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma çabalarını desteklemiştir.

¹ 'REDD', Gelişmekte olan ülkelerde ormansızlaşma ve orman bozulmasından kaynaklanan emisyonların azaltılması' (Reducing emissions from deforestation and forest degradation in developing countries) anlamına gelir. '+', iklimi koruyan ormanla ilgili ek faaliyetleri, yani ormanların sürdürülebilir yönetimini ve orman karbon stoklarının korunmasını ve geliştirilmesini ifade etmektedir. Kaynak: <https://unfccc.int/topics/land-use/workstreams/redd/what-is-redd>

2019'da Madrid'de düzenlenen COP25, ulusal adaptasyon planlarının yerel düzeyde uygulanabilirliğini artırmayı ve toplulukların katılımını teşvik etmeyi amaçlayan kararlar almıştır. Özellikle, kırılğan toplulukların ihtiyaçlarına yanıt veren cinsiyet eşitliği odaklı programlarla, yerel düzeyde sosyal dayanıklılığın artırılması hedeflenmiştir (UNFCCC, 2019). Bu konferans, yerel düzeydeki uygulamaların iklim değişikliğiyle mücadeledeki önemini dolaylı yoldan vurgulamıştır. Sadioğlu ve Ağıralan'a göre, COP25'in en anlamlı kazanımları arasında, insan odaklı iki önemli adım yer almaktadır. İlki, kadınların ve diğer cinsiyet gruplarının iklim değişikliği karşısında daha adil bir şekilde korunmasını hedefleyen Cinsiyet Eylem Planı'dır. Bu plan, iklim politikalarının oluşturulmasında cinsiyet eşitliğini merkeze alarak, kadınların karar alma süreçlerinde daha aktif bir rol almasını ve iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz etkilerle başa çıkmalarına destek olmayı amaçlamaktadır. İkincisi ise, "Yerel Topluluklar ve Yerli Halklar Platformu" için bir çalışma planının onaylanmasıdır. Bu adım, doğayla en yakın ilişkiyi kurarak yaşamlarını sürdüren yerel toplulukların ve yerli halkların, iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerine karşı daha güçlü bir şekilde korunmasını hedeflemektedir (2020, s. 380). Bu platform, onların bilgi ve deneyimlerinden yararlanmayı, aynı zamanda onların haklarını ve yaşam biçimlerini korumayı öncelik haline getirmektedir. Bu somut adımlar, COP 25'in, yalnızca küresel kararlar değil, aynı zamanda bireylerin ve toplulukların refahını önemseyen bir yaklaşım geliştirdiğini göstermektedir. Kasım 2021'de dünya, COVID-19 nedeniyle bir yıl ertelenen 26. Taraflar Konferansı (COP) için umutla Glasgow'a odaklanmıştı. Ancak konferansın sonucu, birçok gözlemci için hayal kırıklığı yaratmaktadır. Benzer şekilde, uzmanlar en son COP27'yi de başarısız olarak değerlendirmektedir. Çünkü konferans, kritik konularda ilerleme sağlayamamakta ve önemli azaltım taahhütlerini güvence altına alamamaktadır (Stoddart, Tindall, Brockhaus ve Kammerer, 2023). 2021'de Glasgow'da düzenlenen COP26, yerel yönetimlerin iklim değişikliği mücadele politikalarındaki rollerine güçlü bir vurgu yapmıştır. İklim hedeflerinin yerel düzeyde uygulanabilirliği, çok katmanlı iş birliği modelleriyle desteklenmiş; yerel toplulukların bilgi birikiminin ve kültürel değerlerinin entegrasyonu, sürdürülebilir çözümler geliştirmek için hayati bir unsur olarak ele alınmıştır (UNFCCC, 2021). Kapasite geliştirme ve teknoloji transferi mekanizmalarının yerel yönetimlere yönelik güçlendirilmesi, yerel düzeydeki eylemleri hızlandırmak için önemli bir adım olmuştur.

2022 yılında Şarm El-Şeyh'te gerçekleştirilen COP27, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden en çok etkilenen topluluklara yönelik finansal destek sağlamak amacıyla bir "Kayıp ve Zarar Fonu"nun kurulması kararını alarak tarihi bir adım atmıştır. Şehirler ve yerel yönetimlerin sera gazı emisyonlarını azaltma ve dayanıklılıklarını artırma konularındaki potansiyelleri açıkça kabul edilmiştir (UNFCCC, 2022). Bu kararlar, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadelede liderlik rollerini güçlendirmektedir.

COP27'de kentler ve yerel yönetimler, iklim değişikliğiyle mücadelede üstlendikleri kritik rollerle dikkat çekmiştir. Yerel yönetimler ve kent ağları, etkinliklere aktif olarak katılarak, şehirler için doğrudan fonlama ve teknik destek taleplerini dile getirmiştir. Ayrıca, sera gazı azaltımlarının izlenmesi, çok düzeyli iş birliklerinin güçlendirilmesi ve deneyim paylaşımı konularında önemli girişimlerde bulunulmuştur. Örnek olarak ise Türkiye'den Marmara Belediyeler Birliği ve Türkiye Belediyeler Birliği, iyi uygulama örneklerini sergileyerek yerel yönetimlerin politika belirleme süreçlerindeki önemini vurgulamıştır. Bu çabalar, yerel düzeyde etkili iklim eylemi için iş birliği ve bilgi paylaşımının hayati olduğunu göstermiştir (Marmara Belediyeler Birliği, 2023). Şehirlerin karşı karşıya olduğu temel zorlukları görüşmek üzere Bakanlar ve Belediye Başkanlarını bir araya getiren ilk Kentleşme ve İklim Bakanlar Toplantısı'nda, COP 27 Başkanlığı, şehirlerin taahhütlerini temel olarak sürdürülebilir ve dayanıklı kentsel sistemler elde etmek için bütünsel bir çerçeve sağlamayı amaçlayan Gelecek Nesil için Sürdürülebilir Kentsel Dayanıklılık (SURGe) girişimini başlattı (UNFCCC, 2022).

SURGe² raporuna göre; şehirler iklim değişikliğinin ön saflarında yer almaktadır. İklim değişikliği ve artan kentleşme birbiriyle iç içe geçmiş "mega trendler"dir. Yükselen küresel sıcaklıklar, şehirlerde ani seller, fırtınalar, kuraklıklar ve sıcak hava dalgaları gibi aşırı hava olaylarına neden olmuştur. Bunların hepsinin kentsel hizmetler, konut, altyapı, geçim kaynakları, kentsel ekosistemler, kültürel uygulamalar ve şehir sakinlerinin sağlık ve refahı üzerinde etkileri bulunmaktadır. Yükselen gıda ve enerji fiyatları bu etkileri daha da kötüleştirir ve en savunmasız olanlar en çok etkilenenlerdir. Bugün, üç milyardan fazla insan, iklim değişikliğine karşı oldukça savunmasız olan sıcak noktalarda ve bir milyardan fazla kent sakini gayri resmi yerleşimlerde yaşamaktadır (UN Habitat, 2022).

2023'te Dubai'de düzenlenen COP28, fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye geçişte yerel yönetimlerin öncülük edebileceğini vurgulamış; yerel düzeyde finansal ve teknik desteklerin artırılması gerektiğini belirtmiştir (UNFCCC, 2023). Ayrıca, Paris Anlaşması kapsamında küresel durum değerlendirmesi yapılmış ve bu değerlendirme, yerel yönetimlerin iklim değişikliği mücadele politikalarının başarıya ulaşmasında ne denli kritik bir rol oynadığını bir kez daha ortaya koymuştur. Yerel liderler, iklim kriziyle mücadelede ulusal

² SURGe: Sustainable Urban Resilience for the Next Generation Initiative / Gelecek Nesil için Sürdürülebilir Kentsel Direnç Girişimi (UN Habitat, 2022).

yönetimlere göre daha hızlı hareket edebilme potansiyeline sahiptir. Bunun nedeni, bürokrasi ve ideolojik siyaset yüklerinin daha az olmasıdır. Ayrıca, yerelde kazanılan deneyimlerin ulusal düzeyde etki yaratmak için kullanılması büyük bir önem taşır (Kahraman ve Acar, 2024). Bu çerçevede, yerel yönetimler COP28 Yerel İklim Eylemi Zirvesi'nde (UNFCCC, 2023) bir araya gelerek kendi iklim kaygılarını dile getirme, başarı hikayelerini paylaşma ve başkalarının deneyimlerinden öğrenme fırsatı bulmuştur. Bu zirve, bir COP başkanlığı himayesinde düzenlenen ilk yerel yönetim iklim zirvesi olmasıyla da dikkat çekmektedir ve yerel yönetimlerin iklim mücadelesindeki kritik rolünü vurgulamaktadır.

2024 yılında Bakü'de gerçekleştirilen COP29, "Dayanıklı ve Sağlıklı Şehirlere Çok Sektörlü Eylem Yolları (MAP)" girişimiyle şehirlerin iklim değişikliği mücadele stratejilerinde öncü roller üstlenmesini hedeflemiştir. Ayrıca, karbon kredisi ticareti ve finansman mekanizmaları gibi yenilikçi yaklaşımlar, yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma stratejilerini desteklemeyi amaçlamıştır (UNFCCC, 2024). Bu girişimler, yerel yönetimlerin gelecekte daha etkili ve görünür olmaları için bir zemin hazırlamıştır.

COP29 toplantısı sonucu yayınlanan özet rapora göre; yerel yönetimler, şehirler ve kentler, iklim değişikliğiyle mücadelede önemli roller üstlenmektedir. COP29 sürecinde, yerel düzeydeki bu aktörlerin, karbon salımlarını azaltmada, adaptasyon projelerinde ve sürdürülebilir şehir planlamasında nasıl ilerlediği vurgulanmıştır. Şehirlerin, yenilenebilir enerji kullanımını artırma, yeşil alanları genişletme ve altyapılarını iklim değişikliğine dayanıklı hale getirme çabaları öne çıkmıştır. Bunun yanı sıra, şehirler arası iş birliği ve deneyim paylaşımı, iklim krizine karşı daha etkili çözümler üretilmesini sağlamaktadır (UNFCCC, 2024).

COP29'da açıklanan "Şehirlerin İklim Aksiyon Karnesi" gibi araçlar, şehirlerin iklim hedeflerine ulaşma süreçlerini şeffaf bir şekilde izlemeyi amaçlıyor. Bu, şehirlerin daha hesap verebilir ve öğrenen bir yaklaşım benimsemesini destekliyor. Ek olarak, yerel yönetimlerin adaptasyon projeleri, su yönetimi ve yenilikçi ulaşım çözümleri geliştirme çabaları da etkinliklerde ön plana çıkarılmıştır (UNFCCC, 2024).

Sonuç olarak, COP21'den COP29'a kadar geçen süreç, yerel yönetimlerin, kentlerin ve yerel toplulukların iklim değişikliğiyle mücadeledeki rollerinin giderek daha fazla önemsendiği ve desteklendiği bir dönemi yansıtmaktadır. Finansman, teknoloji transferi, adaptasyon ve dayanıklılık stratejileri gibi konular, yerel aktörlerin iklim hedeflerine ulaşmadaki katkılarını artırmayı hedeflemiş ve bu aktörlerin küresel mücadeledeki rolünü güçlendirmiştir. Yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen bu çabalar, iklim değişikliğiyle mücadelede daha kapsayıcı ve etkin bir geleceğe işaret etmektedir.

5.Sonuç

Bu çalışmanın bulguları, iklim değişikliğiyle mücadelenin yalnızca uluslararası anlaşmalar ve ulusal politikalarla sınırlı olmadığını; aksine, bu mücadelenin özünde yerel yönetimlerin ve toplulukların gücünün yattığını göstermektedir. Taraflar Konferansı'nın yıllar boyunca aldığı kararlar incelendiğinde, yerel yönetimlerin rollerinin başlangıçta göz ardı edildiği, ancak zamanla giderek artan bir önem kazandığı açıkça görülmektedir. Özellikle Paris Anlaşması'ndan bu yana, yerel yönetimlerin iklim eylemindeki kritik rolü resmen tanınmış ve desteklenmiştir.

Günümüzde, şehirlerin ve yerel yönetimlerin, küresel iklim hedeflerine ulaşmadaki liderlik rolleri tartışılmazdır. Sera gazı emisyonlarının azaltılmasından sürdürülebilir enerjiye geçişe, dayanıklı topluluklar inşa etmekten çevresel farkındalığı artırmaya kadar birçok alanda yerel aktörler, küresel çabaların en somut uygulayıcıları olmuştur. COP süreçlerinde alınan kararlar, yerel düzeyde uygulanabilir politikalar ve finansman mekanizmaları sağladıkça, bu aktörlerin etki alanı daha da genişlemiştir. 2015 Paris Anlaşması'nın getirdiği dönüm noktası, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadelede yalnızca birer uygulayıcı değil, aynı zamanda küresel hedeflere ulaşmada öncü aktörler olduğunu kabul etmiştir. Şehirler, her gün milyonlarca insanın hayatına dokunan altyapıları ve hizmetleriyle, bu hedeflere yönelik somut adımlar atma gücüne sahiptir. Örneğin, Paris'te bir bisiklet yolu inşa etmek, Berlin'de enerji verimliliğini artırmak ya da Nairobi'de yeşil alanları genişletmek, global sıcaklık artışını 1.5°C ile sınırlamak adına küçük ama kritik adımlardır.

COP27 gibi toplantılar, bu somut eylemleri teşvik eden kararlar almıştır. Dünya, artık şehirlerin karbon emisyonlarını azaltma, dayanıklılığı artırma ve yenilikçi çözümler geliştirme konularında liderlik ettiği bir dönemde. Şehirlerde yaşayan bir bireyin hayatını daha temiz bir ulaşım sistemiyle kolaylaştırmak, yerel yönetimlerin uluslararası kararların gerçek hayata geçirilmesindeki etkisinin canlı bir kanıtıdır.

Bu noktada, sürdürülebilir bir gelecek inşa etmenin yalnızca küresel anlaşmalarla değil, aynı zamanda mahallelerde, şehirlerde ve bölgesel düzeyde alınan cesur adımlarla mümkün olduğunu hatırlamamız gerekmektedir. İklim krizi, hepimizin karşı karşıya olduğu bir sınavdır. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, kaynaklara erişimin artırılması ve toplulukların bilgi ve deneyimlerinin süreçlere dahil edilmesi, bu sınavı geçmenin anahtarıdır.

İklim değişikliğiyle mücadelede başarıya ulaşmak için yalnızca teknik çözümlere değil, aynı zamanda dayanışmaya, iş birliğine ve ortak bir vizyona ihtiyaç vardır. Yerelden başlayarak küresele yayılan bu dayanışma, geleceğin sürdürülebilir ve adil bir dünya olmasını sağlayacaktır. Bu çalışma, iklim eylemi için

yerel yönetimlerin güçlendirilmesine yönelik çağırısı yinelerken, yerelden küresele ortak bir geleceğin inşa edilebileceği mesajını bir kez daha vurgulamakla beraber yalnızca uluslararası müzakerelerin değil, yerel düzeyde alınan cesur kararların ve bu kararların etkilerinin insan hayatındaki yansımalarını da dikkate alan bir iklim eylemi vizyonuna katkı sunmayı hedeflemektedir. Gelecek, bugün yerel yönetimlerin attığı adımlarla şekillenecektir. Bu nedenle, yerel ve küresel arasındaki bu bağın güçlendirilmesi, iklim krizine karşı verilecek en güçlü cevap olarak düşünülmelidir.

Kaynakça

- Aall, C. (2012). The early experiences of local climate change adaptation in Norwegian compared with that of local environmental policy, Local Agenda 21 and local climate change mitigation. *Local Environment*, 17(6–7), 579–595. <https://doi.org/10.1080/13549839.2011.631992>
- Amundsen, H., Berglund, F., & Westskog, H. (2010). Overcoming Barriers to Climate Change Adaptation—A Question of Multilevel Governance? *Environment and Planning C: Government and Policy*, 28(2), 276–289. <https://doi.org/10.1068/c0941>
- Baş, E., & Partigöç, N. S. (2023). İklim Değişikliğine Karşı Dirençli Kentler: Kentsel Isı Adası Etkisi Bağlamında Bir İnceleme. *Dirençlilik Dergisi*, 7(1), 183-198.
- Bauer, A., Feichtinger, J., & Steurer, R. (2012). The Governance of Climate Change Adaptation in 10 OECD Countries: Challenges and Approaches. *Journal of Environmental Policy & Planning*. 14(3), 279–304. <https://doi.org/10.1080/1523908X.2012.707406>
- Beaudoin, S., & Chaloux, A. (2024). Adoption d'un nouveau cadre mondial pour la biodiversité: Bilan critique de la COP 15. *ECOSCIENCE*. 31(1), 49–61. TAYLOR & FRANCIS INC. <https://doi.org/10.1080/11956860.2024.2340053>
- Chopra, R., Rehman, M. A., Yadav, A., & Bhardwaj, S. (2024). Revisiting the EKC framework concerning COP-28 carbon neutrality management: Evidence from Top 5 carbon embittering countries. *Journal Of Environmental Management*. Vol.356. Academic Press Ltd- Elsevier Science Ltd. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2024.120690>
- Cozier, M. (2019). The 24th United Nations Conference of Parties (COP 24) Climate Change Summit. *Greenhouse Gases: Science and Technology*, 9(1), 6–9. <https://doi.org/10.1002/ghg.1849>
- Dannecker, A., & Giannone, M. (2024). Learning from Practice to Teach for Practice: Reflections from a Novel Training Series for International Climate Negotiators Presentation at PON's Anniversary Symposium. *Negotiation Journal*. 40(3–4), 211–226. MIT PRESS. https://doi.org/10.1162/ngtn_a_00010
- Darby, S. J., Hammond, G. P., & Wu, J. (2024). Stocktaking global warming—The outcomes of the 2023 Dubai climate summit (COP28). *Proceedings of The Institution of Civil Engineers-Energy* 177(5), 193–204. Emerald Group Publishing Ltd. <https://doi.org/10.1680/jener.24.00005>
- Domnich, J. J. R., & Bruhn, T. (2024). On psychosocial group dynamics during multilateral conference negotiations: Experiences from COP28. *Gruppe-Interaction-Organization-Zeitschrift Fuer Angewandte Organisationspsychologie*. 55(4), 535-545. <https://doi.org/10.1007/s11612-024-00772-2>
- Eikelboom, S., Esteve-Del-Valle, M., & Nissim, M. (2024). Learning from climate change news: Is the world on the same page? *PLOS ONE*. 19(3). PUBLIC LIBRARY SCIENCE. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0297644>
- Ekinci, E., & Ökde, F. (2021). İklim Değişikliğinin Kırsal Alanlara Etkisinin Muhtarlar Üzerinden Değerlendirilmesi: Yozgat Köyleri Örneğinde. *Afet ve Risk Dergisi*, 4(2), 300-318.
- Graddy-Lovelace, G., Brock, S., & Jain, B. (2024). Agrarianizing climate accords & discord: Food, agriculture & agrarian movements at UNFCCC Conference of the Parties. In *CLIMATE AND DEVELOPMENT* (Vol. 16, Issues 10, SI, pp. 892–906). TAYLOR & FRANCIS LTD. <https://doi.org/10.1080/17565529.2024.2347372>
- IPCC (2021). Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis*. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/chapter/summary-for-policymakers/> adresinden alındı.
- Jain, P. K. (2024). Policy reforms initiated for supply of critical minerals in India. *MINERAL ECONOMICS*. 37(3), 701–717. Springer Heidelberg. <https://doi.org/10.1007/s13563-024-00452-z>
- Kolmas, M. (2024). Reversing climate leadership: An ethnographic account of the European Union's U-turn on loss and damage at COP 27 in Sharm el-Sheikh. *International Relations*. Sage Publications Ltd. <https://doi.org/10.1177/00471178241301710>
- Marmara Belediyeler Birliği. (2023). COP27 Raporu. Şarm El-Şeyh, Mısır. Marmara Belediyeler Birliği Yayınları.
- Molenaar, E. J. (2024). The Central Arctic Ocean Fisheries Agreement and Arctic Indigenous peoples. *MARINE POLICY* (Vol. 164). ELSEVIER SCI LTD. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2024.106160>

- Mroue, B., Couthures, A., Lasaulce, S., & Morarescu, I. C. (2024). A Quadratic Static Game Model for Assessing the Impact of Climate Change. In H. Cherifi, L. Rocha, C. Cherifi, & M. Donduran (Eds.), *Complex Networks & Their Applications XII, Vol 2, Complex Networks 2023*. 1142, 383-394. Springer International Publishing Ag. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53499-7_31
- Parlak, C., & Partigöç, N. S. (2022). İklim Değişikliği ile Mücadelede Yerel Yönetimlerin Rolü: Yetki ve Sorumluluklar Üzerinden bir İnceleme. *Dirençlilik Dergisi*, 6(2), 321-334.
- Parker, C. F., C. Karlsson, M. Hjerpe, and B.-O. Linn er. (2012). Fragmented climate change leadership: Making sense of the ambiguous outcome of COP-15. *Environmental Politics* 21 (2):268–86. doi: 10.1080/09644016.2012.651903.
- Rioseco, S. (2023). Conferences of the Parties beyond international environmental law: How COPs influence the content and implementation of their parent treaties. *Leiden Journal of International Law*, 36(699–719).
- Sadioğlu, U., & Ağıralan, E. (2020). İklim Değişikliği Çerçevesinde 25. Taraflar Konferansı (COP 25). *KAÜİİBFD*, 11(Ek Sayı 1), 361-385.
- Satheesh, S. K. (2024). UNFCCC Meeting of Conference of the Parties, COP-28. *Current Science*. 126(1), 7-8.
- Shuranova, A. A. (2024). Discourses of Russia's Policies Within the UNFCCC Conference of the Parties. *Vestnik Mezhdunarodnykh Organizatsii-International Organizations Research Journal* 19(4), 1–23. <https://doi.org/10.17323/1996-7845-2024-03-03>
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2020). Yerel Yönetimler Özel İhtisas Komisyonu Raporu. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/YerelYonetimlerOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf> adresinden alındı.
- Stoddart, M. C. J., Tindall, D. B., Brockhaus, M., & Kammerer, M. (2023). Conference of the Parties meetings as regularly scheduled critical events for global climate governance: Reflecting on COP 26 and the Glasgow Climate Pact. *Society & Natural Resources*, 36(4), 442-450. <https://doi.org/10.1080/08941920.2023.2175284>
- Türkeş, M. (2001). Hava, İklim, Şiddetli Hava Olayları ve Küresel Isınma. T.C. Başbakanlık Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2000 Yılı Seminerleri, Teknik Sunumlar, Seminerler Dizisi: 1, 187-205.
- Tuğaç, Ç. (2022). İklim Değişikliği Krizi ve Şehirler. *Çevre, Şehir ve İklim Dergisi*, 1(1), 38-60.
- Ulusoy, A., & Topal, A. K. (1997). Yerel Yönetimlerin Mali Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Türk İdare Dergisi*, 69(414), 203-209.
- UN. (1992). United Nations Konferanslar , Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma. <https://www.un.org/en/conferences/environment/rio1992> adresinden alındı
- UN. (2025). United Nations, Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi, <https://www.un.org/uk/desa/68-world-population-projected-live-urban-areas-2050-says-un> adresinden alındı
- UNFCCC. (1992). United nations framework convention on climate change. UN.
- UNFCCC. (1995-2021). United Nations Climate Change, Document and Decisions, Decisions. <https://unfccc.int/decisions> adresinden alındı.
- UNFCCC. (2022). Summary of Global Climate Action at COP 27. Global Climate Action. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/GCA_COP27_Summary_of_Global_Climate_Action_at_COP_27_1711.pdf adresinden alındı.
- UN-HABİTAT. (2022). Cop27 Presidency Sustainable Urban Resilience for The Next Generation (SURGe). https://unhabitat.org/sites/default/files/2022/09/cop27_sustainable_cities_initiative.pdf adresinden alındı.
- UNFCCC. (2023). Summary of Global Climate Action at COP 28. Decision 1/CP.27, paras. 58 and 59. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/Summary_GCA_COP28.pdf adresinden alındı.
- UNFCCC. (2024). Summary of Global Climate Action at COP 27. Global Climate Action. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/Summary_Global_Climate_Action_at_COP_29.pdf adresinden alındı.
- Varyvoda, Y. (2024). Conference of the Parties (COP) 28 Takeaways at the Intersection of Health, Climate, and Food. *Nutrition Reviews*, nuae083.
- Yaylı, H., & Pustu, Y. (2008). Yerel Demokrasinin İlkeleri. *Karadeniz Araştırmaları*, 16 (16), 133-153.
- Yeh, E. T., & Loizeaux, E. R. (2024). China at COP27: CBDR, national sovereignty, and climate justice. In *Climate and Development (Vol. 16, Issues 10, S1, Pp. 907–917)*. Taylor & Francis Ltd. <https://doi.org/10.1080/17565529.2024.2349652>

Research Article

Taraflar Konferansı (COP) Kararlarında Yerel Yönetimlerin Rolü: İklim Eyleminde Katkılar ve Politika Eğilimleri

The Role of Local Governments in the Decisions of the Conference of the Parties (COP): Contributions and Policy Trends in Climate Action

Emre EKİNCİ

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0002-5101-6059>

Extensive Summary

Introduction and Context

Climate change is one of the biggest environmental crises of our time, profoundly affecting societies, economies and ecosystems. This crisis is not only a global environmental issue, but also a social, economic and political phenomenon with concrete consequences at the local level. Local governments are at the forefront of tackling this crisis, thanks to their unique position in the fight against climate change. Cities and urban areas are both the source of greenhouse gas emissions and at the centre of the solutions needed to mitigate their impacts.

The Conference of the Parties (COP) under the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) is a critical platform for shaping international climate policies. This study analyses how the decisions taken at the COP meetings are reflected on local governments and how the roles of these actors in the process have changed.

Purpose of the Study

This research aims to reveal the importance of local governments in the struggle against climate change by analysing how concepts such as "local governments", "city" and "urban" are addressed in COP decision texts. The study analyses the evolution of policy processes supporting the roles of local governments over time and the impact of critical turning points such as the Paris Agreement on these processes.

The research aims to provide a roadmap for future climate policies by assessing the applicability of the outputs of the COP meetings at the local level. It is emphasised that the capacities of local administrations should be increased, their access to resources should be facilitated and their active participation in policy processes should be ensured.

Research Methodology

The study analysed a total of 66 decision documents of the meetings held from COP1 to COP26 by content analysis method. In addition, the conferences from COP27 to COP29 were evaluated based on the information on the official website of the UNFCCC. In this process, the themes under which the roles of local governments were addressed and how these themes were reflected in the decision texts were analysed.

Findings

The research results show that the role of local governments in the COP processes was initially overlooked, but has become increasingly important over time. The findings reveal that the visibility of local governments at COP meetings has increased significantly, especially after the Paris Agreement. This agreement recognised local governments as strategic partners in the preparation and implementation of national contributions.

Especially during and after COP27, it has been observed that local governments have taken the lead in issues such as green infrastructure, energy efficiency and carbon footprint reduction. In this process, it has been

observed that resilience-building projects and adaptation strategies have gained importance at the local level. It was emphasised that local governments more actively participate in the fight against climate change through city networks and international cooperation platforms.

Historical Development of the Role of Local Governments

In the first COP meetings between 1995 and 2004, the role of local governments was generally ignored. During this period, negotiations at the international level focused more on shaping national policies. However, indirect effects such as infrastructure

investments and technology transfer paved the way for implementations at the local level. For example, COP1 in Berlin (1995) and COP3 in Kyoto (1997), although not directly addressing local governments, opened the door to local practices in the context of emission reduction and sustainable development goals.

The period 2005-2014 is a period in which local governments started to be recognised. The COP16 (2010) meeting in Cancun emphasised that local governments should play an active role in adaptation strategies and provided a framework for resilience-building projects at this level. In this process, decisions were taken to improve the capacities of local governments, ensure access to financing mechanisms and increase the participation of communities.

The period starting from 2015 with the Paris Agreement has been a turning point in which the role of local governments in the fight against climate change has been clearly recognised. At COP21 (2015), local governments were recognised as strategic partners in achieving global climate goals. The Paris Agreement encouraged the implementation of national contribution declarations at the local level and enabled cities to take the lead in areas ranging from renewable energy projects to sustainable transport systems. In this period, multilevel cooperation models and initiatives supporting the participation of local communities came to the fore.

COP26 in Glasgow in 2021 and COP27 in Sharm El Sheikh in 2022 strengthened the leadership roles of local governments in the fight against climate change. At COP27, it was aimed to increase resilience at the local level through mechanisms such as the "Loss and Damage Fund". In addition, the leadership of cities in emission reduction, green infrastructure development and resilience building strategies were emphasised.

Conclusion and Recommendations

The research shows that local governments are increasingly recognised as important actors in COP processes. Increasing the capacities of local governments, facilitating access to resources and ensuring their more effective participation in policy processes are of critical importance in the fight against climate change.

The success of local governments depends not only on technical solutions, but also on solidarity, co-operation and a common vision. In this context, more funding and technical support is needed to enhance the implementation of international COP decisions at the local level. It is also recommended to support local governments through city networks and cooperation platforms for knowledge and experience sharing.

In conclusion, local governments have a critical role as concrete implementers of decisions taken at national and international level in the fight against climate change. The climate crisis is a problem that can be solved with a solidarity that spreads from local to global. This study aims to increase the contribution of local governments in this process and to provide a roadmap for a more effective climate action in the future.